

**–Oponentura bakalářské práce
Monika Horčicová, Kolo života**

Monika si zvolila jako téma své bakalářské práce starý a mnohvrstevnatý motiv významově zatížený složitým kulturně a uměleckohistorickým pozadím. „Kolo života“, či „kolo vědění“ (bhava-čakra) je, jak známo, často zobrazováno v tibetském prostředí a funguje jako symbol buddhistické meditace (vzpomeňme příbuzný motiv mandaly). Rozšíření motivu je nicméně univerzálnější a jde napříč kulturami: kolo bylo také atributem antické bohyně štěstí Fortuny. Patrně odtud – tedy převzetím atributu Fortuny - je pak odvozen motiv kola štěstí. Kolo života je jeho variací (jemné oscilace mezi kolem štěstí, kolem života, kolem osudu... nalezneme ostatně také v tarotových kartách). Jedno z nejstarších křesťanských vyobrazení je zachyceno ve středověkém spisu *Hortus deliciarum* z 12. století kde jsou zobrazeny královské figury, které na jedné straně na kolo života naskakují a na druhé z kola padají. Jaké polyvalentní významy v sobě téma integruje dokládá skutečnost, že ve 12. století se s tímto motivem setkáváme kupř. také ve formě dekorativní okenní rosety na průčelí katedrál, kde hrají svou roli rovněž významové korespondence kosmologické (popř. astrologické) odkazující ke světelné (sluneční) symbolice.

Monika se tématu zmocnila se zdánlivě expresivní silou. Svůj objekt koncipovala sice jako statický objekt, ale vytvářející iluzi otáčejícího se kola, přičemž důraz položila především na jeho „figurální“ složku – nebo spíše její zástupnou vizuální transkripci. V intencích tohoto řešení vypouští sice obvyklou stavební konstrukci, i toto schéma si však zachovává svou elementární geometrii, kterou tvoří dvě řady mimeticky věrné a důsledně provedené kosterní formy dolních končetin. Toto řešení můžeme číst jako metaforu, která vizualizuje pohyb života, jeho dynamiku, běh času (vzpomeňme např. v mnohém příbuzné zobrazení zvěrokruhu) a s ním spojený prvek pomíjivosti. Z bohatých významových asociací se nabízí nekonečný kruhový pohyb jako symbol znovuzrození (pro Buddhu byl věčný kruhový pohyb před jeho osvícením něčím jako cestou k vysvobození), zrcadlo věčnosti nebo chceme-li - alegorie světa. Základním stavebním kamenem je zmnožený a rytmizovaný tvarový detail, bizarní ornamentika, která má blízko k morbidní estetice barokních kostnic, ale jež i přes svou obsahovou vážnost vyznačuje notnou dávku hravosti a humoru.

Komorní, ale tvarově minuciézní dílko a jeho technické provedení vzbuzuje respekt - přesností a pracným způsobem převodu od z hlíny modelovaného tvaru, přes odlití do lukoprenu až do definitivní odolné pryskyřičné formy.

Monika se pohybuje na atraktivním tvůrčím území, které by bylo škoda jen tak opustit a které, jak si sama uvědomuje, nabízí zkoumání dalších možností, jejich rozvíjení a rozpracování. Kromě práce s měřítkem, s mechanikou (rozpohybováním objektu) je kupř. otázkou, zda do této „hry“ přece jen nevnést barvu, popř. hledat další možnosti, jak tento svérázný výtvarný slovník posunout od historických reminiscencí blíž k současnému vizuálnímu jazyku.

Bakalářskou práci hodnotím stupněm A a doporučuji ji k obhajobě.

PhDr. Kaliopi Chamonikola, Ph.D..